

Stichting Bits of Freedom
Prinseneiland 97hs
1013 LN AMSTERDAM

JAARVERSLAG 2017

RAPPORT

Inzake jaarverslag 2017

JAARVERSLAG 2017

INHOUD	Paginanummer
<u>1. Bestuur- en directieverslag</u>	
1.1 Algemeen	4
<u>2. Jaarrekening 2017</u>	
2.1 Balans per 31 december	9
2.2 Staat van baten en lasten	11
2.3 Resultaatbestemming	12
2.4 Overzicht lastenverdeling	13
2.5 Kasstroomoverzicht	15
2.6 Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat	16
2.7 Toelichting op de balans	19
2.8 Toelichting op de baten	23
2.9 Toelichting op de lasten	24
2.10 Ondertekening	28
<u>3. Overige gegevens</u>	
3.1 Controleverklaring	30
<u>Bijlage</u>	
Begroting 2018	34

1. BESTUUR- EN DIRECTIEVERSLAG

1.1 Algemeen

1.1.1 Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

De Stichting is in het handelsregister van de Kamer van Koophandel ingeschreven onder nummer 34121286. De statutaire naam van de Stichting luidt: Stichting Bits of Freedom (BoF) en is statutair gevestigd te Amsterdam. De rechtsvorm is de vorm van een stichting.

1.1.2 Juridische structuur

Stichting Bits of Freedom is een onafhankelijke stichting naar Nederlands recht. Er wordt toezicht gehouden op de organisatie door het bestuur. Zij vergadert ten minste vier keer per jaar.

1.1.3 Samenstelling bestuur en directie

Bestuur

Voorzitter	: mevrouw L. van der Velden
Secretaris	: mevrouw M. Oostveen
Penningmeester	: de heer C. la Lau
Lid	: mevrouw. H. Masmeyer
Lid	: de heer J. van Hoboken (tot 22 juni 2017)

Directie

Directeur	: de heer H. de Zwart
-----------	-----------------------

Raad van Advies

De heer B. Jacobs (Voorzitter)
De heer O. van Daalen
Mevrouw A. Hertsenberg
De heer O. Kolkman
Mevrouw A. Jansen
De heer E. Koops
Mevrouw S. Nas
De heer J. Stronks
Mevrouw L. Duits
De heer M. Februari
Mevrouw L. Sneller

Hoofd en Nevenfuncties bestuur en directie:

L. van der Velden (Voorzitter)

Hoofdfuncties:

- Postdoctoraal onderzoeker aan het DATAACTIVE project aan de Universiteit van Amsterdam

Nevenfuncties:

- Docent afdeling mediastudies aan de Universiteit van Amsterdam
- Redactielid van Krisis

M. Oostveen (Secretaris)

Hoofdfuncties:

- Advocaat bij Brinkhof Advocaten

Nevenfuncties:

- Geen

C. la Lau (Penningmeester)

Hoofdfuncties:

- Hoofd financiën bij Blendle

Nevenfuncties:

- Geen

H. Hasmeyer (Lid)

Hoofdfuncties:

- Eigenaar/directeur van Curious Minds Unlimited

Nevenfuncties:

- Rechter-plaatsvervanger bij de rechtbank in Zwolle

J. van Hoboken (Lid)

Hoofdfuncties:

- Professor Rechten aan de Vrije Universiteit Brussel

Nevenfuncties:

- Senior onderzoeker bij het Instituut voor Informatierecht (IViR)

H. de Zwart (Directeur)

Hoofdfuncties:

- Directeur Bits of Freedom

Nevenfuncties:

- Geen

1.1.4 Onderschreven gedragscodes en richtlijnen

Bits of Freedom voldoet aan de voorwaarden van een algemeen nut beogende instelling (ANBI). Het jaarverslag en jaarrekening voldoen aan Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) zoals uitgebracht in RJ-Uiting 2016-13.

1.1.5 Communicatie met belanghebbenden

Bits of Freedom is zo transparant mogelijk over haar activiteiten en publiceert daar actief over op haar website en via haar e-mail nieuwsbrief. Voor specifieke groepen zijn er aparte mailinglijsten.

De drie belangrijkste groepen van belanghebbenden van Bits of Freedom zijn de potentieel geïnteresseerden, de huidige achterban en de professionals. De communicatiemedewerker en campaigner richten zich primair op de potentieel geïnteresseerden, de bewegingbouwer op de achterban en de onderzoekers/beleidsadviseurs op de professionals.

1.1.6 Risicoparagraaf

Bits of Freedom wordt gefinancierd vanuit vier bronnen. Minimaal een derde van onze financiën krijgen we van individuele donateurs. Daarnaast willen we ook graag minstens een derde van onze inkomsten uit fondsen of stichtingen betrekken. Het aandeel van bedrijfssupporters willen we nooit groter laten zijn dan een derde van de totale inkomsten, en van geen enkele bedrijfssupporter ontvangen we meer dan 10% van onze continuïteitsreserve. Tot slot ontvangen we naast onze kernfinanciering ook projectgelden. Met onze financiële planning proberen we, voor zover mogelijk, steeds vijf jaar vooruit te kijken.

Bits of Freedom loopt weinig financieel risico: er zijn geen schulden en geen grote bezittingen. Er is een zeer betaalbaar huurcontract dat nog minimaal een aantal jaar doorloopt. Daarnaast is er een continuïteitsreserve van minimaal 25% van de begrote kosten voor het aankomende jaar en is die reserve niet risicovol belegd.

Toch zou het kunnen dat de inkomsten onverwacht drastisch tegenvallen. De kosten zullen op dat moment ook drastisch naar beneden moeten. De meeste ruimte daarvoor zit in de personeelskosten. Er is een noodplan met daarin de stappen die de directeur en het bestuur moeten nemen mocht dit noodzakelijk zijn.

Tot slot is er een bijzonder kleine kans dat er onverwacht een grote kostenpost is. Een voorbeeld zou kunnen zijn dat er schade wordt aangericht aan de reputatie van een bedrijf en dat die schade vergoed moet worden. Voor die gevallen heeft Bits of Freedom een aansprakelijkheidsverzekering. Zelf begint Bits of Freedom alleen rechtszaken als het zeker is dat er genoeg middelen zijn om het slechtst mogelijke resultaat te bekostigen.

1.1.7 Toekomstparagraaf

Bits of Freedom hanteert een helder financieel beleid met een gezonde en diverse mix van inkomstenbronnen. Ten eerste willen we geen overheidssubsidies, alleen al om de schijn van belangenverstrengeling te voorkomen. Daarnaast streven we ernaar om zoveel mogelijk van onze inkomsten van individuele donateurs te ontvangen, minimaal een derde van fondsen en maximaal een derde van bedrijfssupporters. Daarnaast hebben we liever veel kleine bedrijfssupporters dan een paar hele grote, dit zodat zowel de supporter als wijzelf op elk gewenst moment de relatie kunnen verbreken zonder dat dat direct impact heeft op ons werk.

De door ons gehanteerde fondsenwervingsmethoden zijn het voeren van donateurscampagnes (met gebruik van onze eigen communicatiekanalen), het geven van cadeautjes aan donateurs (nooit met een hogere waarde dan 10% van de ontvangen steun), het indienen van (project)aanvragen bij fondsen, en het aanschrijven en opbellen van bedrijfssupporters. Wij doen geen direct marketing voor het verkrijgen van individuele donateurs (geen straatteams, geen advertenties en geen mailings).

Het aandeel van de individuele donateurs was in 2017 ongeveer 40% procent. In onze begroting zal dit over vijf jaar tegen de 60% aan zitten. De bedrijfssupporters, die nu op 7% zitten, zullen in 2022 ongeveer 15% van de inkomsten opleveren. We hopen deze doelstellingen te kunnen bereiken door de komende jaren slim te investeren in de zichtbaarheid van de organisatie bij een relevant publiek.

Er zijn vier fondsen met wie we meerjarige afspraken hebben voor financiële steun. De Adessium Foundation heeft voor een laatste keer haar steun verlengd voor een inmiddels derde periode van drie jaar. In 2017 kregen we van Adessium € 120.000 plus een eenmalige impuls van € 40.000 voor het voeren van campagne, komend jaar € 80.000 en in 2019 € 40.000. Internet4All was instrumenteel bij de 'herstart' van Bits of Freedom in 2008/2009. Op dit moment krijgen we nog steeds € 10.000 per jaar van deze stichting. Van Stichting Internet Domeinregistratie Nederland (SIDN) krijgen we € 40.000 per jaar tot en met 2019. De Open Society Foundations (OSF) hebben aan het eind van 2016 toegezegd ons te willen steunen met 60.000 Amerikaanse dollar per jaar tot en met 2019.

Om te waarborgen dat we ook na 2017 duurzame steun ontvangen van meerdere fondsen, is het belangrijk om in het komende jaar fondsen te vinden die bereid zijn in totaal ongeveer € 115.000 per jaar bij te dragen aan de organisatie. We verwachten dat steeds meer grote, filantropische instellingen het belang van digitale rechten zullen inzien en hebben er dus veel vertrouwen in dat fondsen ons structureel zullen willen blijven steunen.

Voor het verdere bestuur- en directieverslag verwijzen wij naar het publieke jaarverslag 2017.

2. JAARREKENING 2017

2.1 Balans per 31 december (na resultaatbestemming)

ACTIVA		31-12-2017	31-12-2016
		€	€
<u>Vaste activa</u>			
Materiële vaste activa	2.7.1		
Inventaris		28.292	1.952
		<hr/>	<hr/>
		28.292	1.952
		-----	-----
<u>Flottende activa</u>			
Vorderingen			
Waarborgsommen		4.763	4.865
Overige vorderingen en activa	2.7.2	30.899	36.765
		<hr/>	<hr/>
		35.662	41.630
		-----	-----
Liquide middelen	2.7.3	291.557	355.219
		-----	-----
Totaal activa		<hr/>	<hr/>
		355.511	398.801
		=====	=====

PASSIVA		31-12-2017	31-12-2016
		€	€
Reserves en fondsen	2.7.4		
<i>Reserves</i>			
Continuïteitsreserve		252.475	295.237
Reserve financiering activa		28.292	1.952
		<u>280.767</u>	<u>297.189</u>
		-----	-----
Kortlopende schulden	2.7.5		
Schulden aan kredietinstellingen		-	875
Belastingen en sociale lasten		15.087	13.346
Overige kortlopende schulden		59.657	87.391
		<u>74.744</u>	<u>101.612</u>
		-----	-----
Totaal passiva		<u>355.511</u>	<u>398.801</u>
		=====	=====

2.2 Staat van baten en lasten

		Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
		€	€	€
<u>BATEN</u>				
Baten van particulieren	2.8.1	242.364	208.819	196.869
Baten van bedrijven		47.941	49.100	44.366
Baten van andere organisaties-zonder-winststreven		346.031	441.820	461.075
Som van de geworven baten		636.336	699.739	702.310
Overige baten		-	-	-
Som van de baten		636.336	699.739	702.310
<u>LASTEN</u>				
Besteed aan doelstellingen				
Lobby, campagne en empowerment		553.886	613.340	507.630
Wervingskosten				
Wervingskosten		46.598	33.602	27.188
Kosten beheer en administratie				
Kosten van beheer en administratie		52.406	119.494	84.593
Som van de lasten		652.890	766.436	619.411
Saldo voor financiële baten en lasten				
Financiële baten en -lasten	2.9.8	-16.554 132	-66.697 750	82.899 1.067
Saldo van baten en lasten		-16.422	-65.947	83.966

2.3 Bestemming saldo van baten en lasten

	Realisatie 2017	Realisatie 2016
	€	€
Continuïteitsreserve	-42.762	86.523
Reserve financiering activa	26.340	-2.557
Bestemmingsfondsen	-	-
Totaal	-16.422	83.966

2.4 Overzicht lastenverdeling

Bestemming		Lobby campagne empowerment	Wervings- kosten
Lasten		€	€
Personeelskosten	2.9.1	399.119	28.049
Afschrijvingen	2.7.1	8.104	570
Huisvestingskosten	2.9.2	31.902	2.242
Communicatiekosten	2.9.3	12.818	4.828
Opbouwen beweging	2.9.4	9.058	6.546
Kantoorkosten	2.9.5	6.386	449
Algemene kosten	2.9.6	7.034	3.914
Projecten	2.9.7	79.465	-
Totaal lasten		553.886	46.598

Kosten beheer en administratie	Totaal 2017	Begroot 2017	Totaal 2016
€	€	€	€
32.647	459.815	495.143	399.319
663	9.337	-	3.806
2.610	36.754	59.075	26.427
1.048	18.694	18.250	27.284
-	15.604	16.100	6.634
523	7.358	16.788	6.636
14.915	25.863	35.245	19.087
-	79.465	125.835	130.218
<u>52.406</u>	<u>652.890</u>	<u>766.436</u>	<u>619.411</u>

Doelbestedingspercentage baten	87,0%
Doelbestedingspercentage lasten	84,8%
Wervingspercentage	7,32%
Kosten beheer en administratie	8,03%

2.5 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de geldmiddelen die gedurende het verslagjaar beschikbaar zijn gekomen en in het benutten van die geldmiddelen in hetzelfde verslagjaar.

	2017	2016
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Totaal geworven baten	636.336	702.310
Totaal financiële baten	132	1.067
Totaal lasten	652.890	619.411
Overschot/tekort	-16.422	83.966
Afschrijvingen	9.337	3.806
Cash-flow	-7.085	87.772
Mutaties in:		
Overige vorderingen en activa	5.968	-9.145
Belastingen en sociale lasten	1.741	867
Overige kortlopende schulden	-28.609	-13.393
	-20.900	-21.671
Totaal kasstroom uit activiteiten	-27.985	66.101
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-35.677	-1.249
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-35.677	-1.249
Totaal kasstroom	-63.662	64.852
Liquide middelen begin	355.219	290.367
Totaal kasstroom	-63.662	64.852
Liquide middelen eind	291.557	355.219

2.6 Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat

2.6.1 Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld op basis van Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 “Fondsenwervende Organisaties” (RJ-Uiting 2016-13: “Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties”) van de Raad voor de Jaarverslaggeving, vastgesteld in oktober 2016. De jaarrekening is opgesteld in Euro’s.

2.6.2 Vergelijkende cijfers

Stelselwijziging als gevolg van toepassing nieuwe Richtlijn 650

Als gevolg van de implementatie van de nieuwe Richtlijn 650 zijn in de jaarrekening 2017 de volgende wijzigingen verwerkt:

- De presentatie van de staat van baten en lasten is gewijzigd conform het nieuwe model van Richtlijn 650. De aanpassingen hebben geen impact op de omvang van de reserves en fondsen en het saldo van baten en lasten. De aanpassingen hebben met name gevolgen gehad voor de presentatie van de baten (nieuwe indeling naar de aard van de gever).

De cijfers over 2016 zijn waar relevant aangepast om vergelijkbaarheid met het verslagjaar mogelijk te maken.

Grondslagen van waardering

2.6.3 Algemene grondslagen van waardering

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs.

2.6.4 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa benodigd voor de doelstelling en voor de bedrijfsvoering worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte levensduur bepaalde afschrijvingen, met inachtneming van een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een percentage van deze verkrijgingsprijs.

2.6.5 Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs; waardering geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

2.6.6 Reserves en fondsen

Reserves betreffen gelden ter vrije besteding van de Stichting. Door het bestuur kunnen bestemmings-reserves worden aangehouden voor aanwending aan een specifiek doel.

Fondsen betreffen gelden die besteed moeten worden in het kader voor de doelstelling waarvoor deze ter beschikking zijn gesteld. Dit betreft het niet bestede deel van toegekende donaties en andere fondsen.

Grondslagen van resultaatbepaling

2.6.7 Algemene grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat is bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten, met inachtneming van de hiervoor vermelde waardering-grondslagen.

2.6.8 Baten

De baten zijn gevormd door alle aan het verslagjaar toe te rekenen opbrengsten.

Ontvangsten uit meerjarige contracten worden verantwoord in het boekjaar waarin zij worden ontvangen, tenzij anders in het contract opgenomen.

Nalatenschappen worden opgenomen in het verslagjaar waarin de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld, derhalve indien de betaling is aangekondigd. Voorschotten worden verantwoord in het boekjaar waarin zij worden ontvangen.

Giften in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

2.6.9 Lasten

Financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente-opbrengsten en -lasten.

2.6.10 Personeelsbeloning

Salarissen en sociale lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarin deze verschuldigd zijn, in overeenstemming met de arbeidsovereenkomsten.

De stichting heeft geen pensioenregeling.

2.6.11 Kostentoerekening

De niet direct toerekenbare kosten worden toegerekend aan de bestedingscategorieën.
De volgende kostensoorten worden als volgt nader verdeeld over de bestedingscategorieën.

Kostensoort	Toerekening
Bestuur	100% aan beheer en administratie
Personeel	86,8% aan doelstellingen 6,1% aan fondsenwerving 7,1% aan beheer en administratie
Beheerskosten	100% aan beheer en administratie

2.7 Toelichting op de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

2.7.1 Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa zijn in het hierna volgende schema samengevat.

	Verbouwing	Inventaris	Totaal
	€	€	€
Stand per 1 januari 2017			
Aanschafwaarde	16.015	24.248	40.263
Cumulatieve afschrijvingen	-16.015	-22.296	-38.311
	-	1.952	1.952
Mutaties boekjaar 2017			
Desinvesteringen	-16.015	-	-16.015
Afschrijvingen desinvesteringen	16.015	-	16.015
Investeringen	31.545	4.132	35.677
Afschrijvingen	-7.229	-2.108	-9.337
	24.316	2.024	26.340
Stand per 31 december 2017			
Aanschafwaarde	31.545	28.380	59.927
Cumulatieve afschrijvingen	-7.229	-24.404	-31.635
	24.316	3.976	28.292

De afschrijvingen zijn berekend op basis van de volgende jaarlijkse afschrijvingspercentages.

Verbouwingen	33%
Inventaris	25% - 33%

Toelichting op de balans (vervolg)

	2017	2016
	€	€
VLOTTENDE ACTIVA		
<u>2.7.2 Overige vorderingen en activa</u>		
Te ontvangen baten	30.672	36.277
Vooruitbetaalde kosten	227	488
Saldo per 31 december	<u>30.899</u>	<u>36.765</u>

2.7.3 Liquide middelen

Kas	100	50
Rekening-courant bank	21.194	14.842
Depositor rekening	-	219.523
Spaar rekening	269.464	120.804
Paypal	799	-
Saldo per 31 december	<u>291.557</u>	<u>355.219</u>

De liquide middelen zijn vrij opneembaar.

Toelichting op de balans (vervolg)

	2017	2016
	€	€
PASSIVA		
<u>2.7.4 Reserves</u>		
Continuïteitsreserve		
Saldo per 1 januari	295.237	208.714
Mutatie volgens resultaatbestemming	-42.762	86.523
Saldo per 31 december	<u>252.475</u>	<u>295.237</u>
<p>De continuïteitsreserve wordt gevormd voor dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat ook in de toekomst aan verplichtingen kan worden voldaan.</p>		
<p>De noodzakelijk geachte omvang van de continuïteitsreserve bedraagt minimaal 25% van de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie van het komende jaar.</p>		
Reserve financiering activa		
Saldo per 1 januari	1.952	4.509
Mutatie volgens resultaatbestemming	26.340	-2.557
Saldo per 31 december	<u>28.292</u>	<u>1.952</u>

Toelichting op de balans (vervolg)

	2017	2016
	€	€
<u>2.7.5 Kortlopende schulden</u>		
Belastingen en sociale lasten		
Af te dragen loonheffing	15.087	13.346
Saldo per 31 december	<u>15.087</u>	<u>13.346</u>
Overige kortlopende schulden		
Reservering vakantiegeld	15.791	14.020
Website	-	24.200
Vooruitontvangen bedragen	20.000	-
Overlopende passiva	23.866	49.171
Saldo per 31 december	<u>59.657</u>	<u>87.391</u>

2.7.6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Meerjarige financiële verplichtingen

Voor de huur van het kantoor is een huurovereenkomst aangegaan ingaande 1 januari 2017 met een looptijd tot 31 december 2021 met betrekking tot pand aan het Prinseneiland 97hs te Amsterdam. De opzegtermijn bedraagt 12 maanden. De huurvergoeding bedraagt circa € 19.313 per jaar.

Niet in de balans opgenomen activa

Er zijn 3 overeenkomsten voor meerdere jaren aangegaan. Jaarlijks wordt er een bijdrage ontvangen door Bits of Freedom indien aan de gestelde voorwaarden is voldaan.

De te verwachten bijdragen van de in dit kader aan Bits of Freedom toegekende voorwaardelijke bijdragen bedraagt ultimo 2017 € 299.755.

2.8 Toelichting op de baten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
2.8.1 Som van de geworven baten			
Individuele donaties	242.364	208.819	196.869
Fondsen	276.365	339.725	323.824
Bedrijfsdonateurs	47.941	49.100	44.366
Projecten	69.666	102.095	137.251
	<u>636.336</u>	<u>699.739</u>	<u>702.310</u>

In de begroting 2017 is rekening gehouden met een aantal specifieke projecten. Het uitgangspunt daarbij is dat projecten worden uitgevoerd als hiervoor geld beschikbaar is.

2.8.1.1 Projecten

Big Brother Awards	5.616	
Max Schrems	42.794	
Glazen samenleving	18.500	
Activiteiten 5 mei	2.756	
	<u>69.666</u>	<u>102.095</u>

Voor de kosten van de projecten wordt verwezen naar paragraaf 2.9.7.

2.9 Toelichting op de lasten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
2.9.1 Personeelskosten			
Lonen en salarissen	350.213		318.682
Sociale lasten	62.335		55.558
Overige personeelskosten	47.267		25.079
	<u>459.815</u>	<u>495.143</u>	<u>399.319</u>

Het gemiddeld aantal werknemers gedurende het boekjaar 2017 op basis van voltijdsmedewerkers bedroeg ongeveer 7,5 (2016: 7,1).

Medewerkers worden bezoldigd volgens de salarisschalen van de Rijksoverheid. Elke functie is gekoppeld aan een schaal (variërend van schaal 6 tot en met schaal 12). Medewerkers worden afhankelijk van hun relevante werkervaring ingeschaald op een passende trede. Elk jaar gaan zij, mits de financiën van Bits of Freedom dit toestaan, één trede omhoog in de schaal.

Toelichting op de lasten (vervolg)

Directiebeloning

Naam	<u>H. de Zwart</u>
Functie	Algemeen Directeur
Dienstverband	
Aard (looptijd)	onbepaald
Uren	40
Parttime percentage	100%
Periode	01/01 tot en met 31/12

	<hr/>
	€
Jaarbezoldiging	
Brutosalaris/vergoeding	68.787
Vakantiegeld/vakantiedagen	5.503
Sociale lasten	9.924
	<hr/>
Totaal bezoldiging 2017	84.214
	<hr/> <hr/>
Totaal bezoldiging 2016	80.311
	<hr/> <hr/>

Het bestuur ontvangt voor haar werkzaamheden een vrijwilligersvergoeding van € 500 per bestuurder.

2.9 Toelichting op de lasten (vervolg)

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
<u>2.9.2 Huisvestingskosten</u>			
Huur- en servicekosten	28.899		20.873
Onderhoudskosten	5.665		3.026
Energiekosten en zakelijke lasten	2.190		2.528
	<u>36.754</u>	<u>59.075</u>	<u>26.427</u>
<u>2.9.3 Communicatiekosten</u>			
Website en huisstijl	10.621		24.352
Jaarverslag	4.146		2.679
Wervingskosten	3.927		253
	<u>18.694</u>	<u>18.250</u>	<u>27.284</u>
<u>2.9.4 Opbouwen beweging</u>			
Bijeenkomsten	1.826		3.712
Boffel	685		1.256
Campagnes	10.990		617
Merchandise	1.586		630
Relatiegeschenken	517		419
	<u>15.604</u>	<u>16.100</u>	<u>6.634</u>
<u>2.9.5 Kantoorkosten</u>			
Telefoonkosten	1.768		2.563
Portokosten	580		478
Kleine aanschaffingen	3.760		3.595
Computerkosten	1.250		-
Overige kantoorkosten	-		-
	<u>7.358</u>	<u>16.788</u>	<u>6.636</u>

2.9 Toelichting op de lasten (vervolg)

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
<u>2.9.6 Algemene kosten</u>			
Contributies en abonnementen	8.002		7.537
Verzekeringen	842		843
Bestuursvergoeding	2.500		2.000
Jaarrekeningkosten	6.225		3.775
Administratie- en advieskosten	2.725		2.922
Juridische kosten	2.420		-2.416
Bankkosten	2.945		4.015
Overige algemene kosten	204		411
	<u>25.863</u>	<u>35.245</u>	<u>19.087</u>
	=====	=====	=====
<u>2.9.7 Projecten</u>			
Kosten Big Brother Awards	28.561		38.535
Witboek privacypraktijken	1.792		69.765
Quantified Society Convening	-		19.501
Max Schrems	39.106		-
Glazen samenleving	4.656		
Activiteiten 5 mei	3.347		2.385
Kosten Projecten	2.003		32
	<u>79.465</u>	<u>125.835</u>	<u>130.218</u>
	=====	=====	=====

2.9 Toelichting op de lasten (vervolg)

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
<u>2.9.8 Financiële baten en -lasten</u>			
<i>Financiële baten</i>			
Rente bankrekeningen	132	750	1.067
	<u>132</u>	<u>750</u>	<u>1.067</u>

2.10 Ondertekening

Vastgesteld en goedgekeurd te Amsterdam op _____ 2018.

L.C. van der Velden
Voorzitter

M. Oostveen
Secretaris

C. la Lau
Penningmeester

H. Masmeyer
Lid

H. de Zwart
Directeur

OVERIGE GEGEVENS

Stichting Bits of Freedom
Prinseneiland 97hs
1013 LN AMSTERDAM

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Bits of Freedom

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Bits of Freedom te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag op pagina 8 tot en met pagina 28 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Bits of Freedom per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017 (met een balanstotaal van € 355.511);
2. de staat van baten en lasten over 2017 (met een resultaat van € 16.422 negatief); en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Bits of Freedom zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en alle informatie bevat die op grond van de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties vereist is. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Was getekend te Sliedrecht, 3 oktober 2018.

WITh accountants B.V.
P. Alblas RA

Bijlage.

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2017 van Stichting Bits of Freedom

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

Wij hebben onze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Begroting 2018

	Begroting 2018	Realisatie 2017	Begroting 2017
	€	€	€
<u>BATEN</u>			
Baten van particulieren 2.8.1	255.726	242.364	208.819
Baten van bedrijven	49.500	47.941	49.100
Baten van andere organisaties-zonder-winststreven	414.631	346.031	441.820
	<u>719.857</u>	<u>636.336</u>	<u>699.739</u>
Som van de geworven baten			
Overige baten	-	-	-
Som van de baten	<u>719.857</u>	<u>636.336</u>	<u>699.739</u>
<u>LASTEN</u>			
Besteed aan doelstellingen			
Lobby, campagne en empowerment	713.502	553.886	613.340
	-----	-----	-----
Wervingskosten			
Wervingskosten	36.576	46.598	33.602
	-----	-----	-----
Kosten beheer en administratie			
Kosten van beheer en administratie	42.572	52.406	119.494
	-----	-----	-----
Som van de lasten	<u>792.650</u>	<u>652.890</u>	<u>766.436</u>
Saldo voor financiële baten en lasten	-72.793	-16.554	-66.697
Financiële baten en -lasten	-	132	750
Saldo van baten en lasten	<u>-72.793</u>	<u>-16.422</u>	<u>-65.947</u>